

Прачытай сам
і перадай сябрам!

"Ня ведаючы пра што гавораць людзі, нельга пазнаць людзей"
Канфуцый

МАЗЫРСКІЯ ВЕДАМАСЦІ

Інфармацыйна-аналітычны бюлетэнь.

№ 7(26), ліпень-жнівень, 2002

1994

ПАВЕРЫЛІ
І
ВЫБРАЛІ

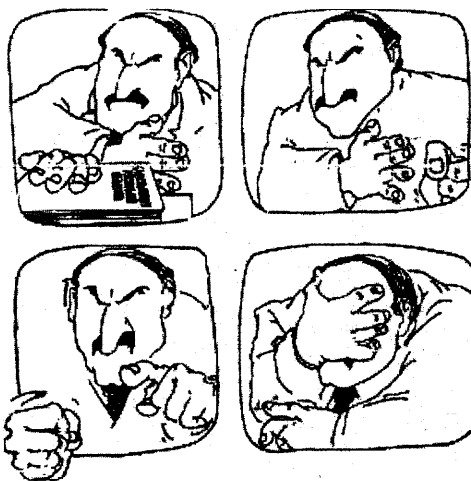
20 ЛІПЕНЯ СПОЎНІЛАСЯ
РОЎНА 8 ГОД, ЯК НА
БЕЛАРУСІ З'ЯВІЎСЯ
ПЕРШЫ ПРЕЗІДЭНТ

2002

ХТО
ЯШЧЭ
ВЕРЫЦЬ?

Надзвычай жаркім выдалася лета ў гэтым годзе. Ашалелыя ад спякоты людзі ўвёсць свой вольны час праводзілі на лецішчах, спасаючы тое, што не ўспела згарэць, паёсці тля і каларадскія жуки.

Разамлеў ад жары і прэзідэнт. Ледзьве не ўпусціў момант кантролю над жывом. І толькі пасля таго, як "Народная Воля" ўрэпліцы "Даешь селекторную!" напісала пра трывожную сітуацыю якая склалася на ўборцы ўраджаю, прастоі тэхнікі і марудны яе рамонт, недахоп паліва, пратое, што многія чыноўнікі не прагнуліся як след, бо не было сялектарнай нарады і Рыгоравіч не падсыпаў ім як след, што трэба тэрмінова праводзіць селектарную нараду і спасець ураджай, прэзідэнт кінуў пляскаць у ладкі і падпываць некаторым выканаўцам на чарговым "Славянскім базары" і тэрмінова заслухаў чыноўнікаў аб ходзе ўборачных работ. Аб чым гэта сведчыць: - у першую чаргу **ПРЕЗІДЭНТ ВЫПІСАЕ І ЧЫТАЕ "НАРОДНУЮ ВОЛЮ!"** і іншыя незалежныя выданні.

Але спякотны ліпень пачаўся з іншага свята — ДНЯ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ і выканання новага-стараго гімна.

Так, менавіта на 3 ліпеня — на Дзень вызвалення Беларусі ад нямецка-фашыстскіх захопнікаў — было перанесена гэта свята з 27 ліпеня, калі Вярохуным Саветам 12 склікання была прынята Дэкларацыя "Аб дзяржаўным суверэнітэце Рэспублікі Беларусь" і наданне ёй моцы

Канстытуцыйнага акта.

Да святкавання Дня Незалежнасці рэжым абзавёўся ўсімі сваімі старымі-новымі дзяржаўнымі аtryбутамі. Апошнім такім аtryбутом стаўся гімн. Мелодыя гімна засталася ранейшая, словы тэксту часткова зменены. Ёсць адбылося як у "саюзнічка" — Расіі. Толькі там, гістарычны герб і сцяг занялі свой пачэсны пасад. І ніхто, апрача мабыцё камуністаў, не трызніў, што трыкалор і двухгаловы арол,

Стар. 2

ЗАЦЫКЛИЛО...

Стар. 3

ПОРА ПОДВОДИТЬ
ИТОГИ

Стар. 4

"НИКОГДА ЛЮДИ НЕ
ВРУТ ТАК ЧАСТО, КАК
ПЕРЕД ВЫБОРАМИ"

Стар. 5

АРГУМЕНТЫ И ФАКТЫ
Документальная хроника
беспредела

Стар. 6

Зянон ПАЗЬНЯК
ЭЛИТА

Стар. 7 - 9

Лісты нашых
чытачоў

Стар. 10 - 11

НЕ ПАКІДАЙЦЕ ГРАХОЎ
СВАІХ СВАІМ
НАШЧАДКАМ

Стар. 12

УВАГА: ЯД Е...
МАЗЫРСКІЯ НАВІНЫ,
АБВЕСТКІ

Працяг, пачатак на стар.1

гэта сымбалі царскага рэжыму, што хаўруснікі фашыстаў – “уласаўцы” пад гэтымі сымбаламі знішчалі саміх рускіх, а болей нас, беларусаў.

Вяртанне на Беларусь былых БССР-СССР-скіх сімвалаў – часовая з’ява. Са зменай рэжыму нашы сапраўдныя, маючыя тысячагадовую гісторыю, сымбалі Беларускай дзяржавы яшчэ вернуцца на Радзіму.

Было б ненармальнай з’явай, выглядала б недарэчна і ненатуральна праходзіць а антынацыянальная, антыбеларуская, вядучая да жабрацтва аўтарытарная палітыка рэжыму з бел-чырвона-белым сцягам, з гербам абароны Айчыны – “Пагоняй”, з духоўным гімнам беларусаў “Магутны Божа”, ды яшчэ на беларускай мове.

Бел-чырвона-белы сцяг, герб “Пагоня”, гімн “Магутны Божа”, беларуская мова – гэта сымбалі гонару і годнасці, дабрабыту і заможнага жыцця кожнага жыхара Беларусі.

Кожны жыхар Беларусі, кім бы ён ня быў па нацыянальнасці, па веравызнанню, па пасадзе павінен усвядоміць, што ўсе мы складаем АДЗІН НАРОД – БЕЛАРУСКІ. Ва ўсіх, хто жыве тут і цяпер АДНА РАДЗІМА, АДЗІНДОМ, АДЗІН ХРАМ – БЕЛАРУСЬ. Ад кожнага з нас залежыць мір і спакой ў нашым ДОМЕ.

Прэзідэнт, ягоная “вертыкаль”, дзяржаўныя СМІ, КДБ, суды і г.д. яшчэ ня ёсць дзяржава. Дзяржава гэта ўсе мы разам – дзяржаўныя інстытуты і народ. Народ складаецца з кожнага з нас, а кожны з нас можа мець свае палітычныя, рэлігійныя і іншыя перакананні. І ўсе мы разам не павінны дапускаць каб розныя “бацькі”, прэзідэнты, чыноўнікі дзялілі нас на “чэсных і ня чэсных”, “правільных і ня правільных”.

Уладзімір ЦЕЛЯПН,
рэдактар бюлетэня
“Мазырскія Ведымаці”

ДУХОЎНАЯ СПАДЧЫНА БЕЛАРУСАЎ

Наталля Арсеннева – адна з таленавітых паэтаў беларускага замежжа. Нарадзілася ў 1903 годзе ў Бакі, паходзіць з рускага дваранскага роду, які ў свой час даў свету вялікага паэта М. Ю. Лермантава. Духоўнае і творчае яе сталенне, далацэнне да беларускасці адбылося падчас вучобы ў Вільні.

У 1940 годзе была саслана ў Казахстан, у 1941-м вярнулася з няволі ў Мінск. У 1944-м выехала ў Германію, а затым у ЗША, дзе памерла ў 1997 годзе.

У 2002-м у сэрый “Беларускі кнігазбор” упершыню на Беларусі выйшаў поўны зборнік яе твораў. Так Наталля Арсеннева вярнулася на Бацькаўшчыну і ніколі ўжо не будзе змушана пакінуць яе.

Вершы Наталлі Арсенневай пазначаны шчырасцю пачуцця. Самы вядомы сярод іх – “Малітва” (Магутны Божа”) узносіць пранікнёную просьбу да ўсывышняга аб шчасці любой Беларусі. Гэты верш стаў духоўным гімнам усіх, адданных Бацькаўшчыне, беларусаў свету.

Магутны Божа, ўладар сусветаў,
Вялікіх сонцаў і сэрц малых:
Над Беларусіяй, ціхай і ветлай,
Рассяш праменьні свае хвалы.

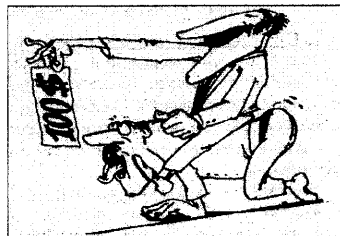
Дай спор у працы, штодзённай, шэрай...
На лусту хлеба, на родны край.
Павагу, сілу і веліч веры
У нашу праўду, у прытлскасць дай.

Дай урадлівасць жыгнёвым нівам,
Учынкам нашым паплі ўмалот.
Зрабі свабоднай, зрабі шчаслівай
Краіну нашу і наш народ!

Зацыкліло...

Если в цивилизованных, демократических странах для завоевания доверия и симпатий избирателей упор делается на выполнение моральных стимулов (сделать легальной проституцию и однополые браки, запретить или разрешить аборт и т.д.), то в нашей стране такой лапшой обещания с 1994 года неизменно является уровень зарплат и её своевременная выплата.

Сначала исполнительная власть лихорадочно работала на установку президента обеспечить к осени 2001 года \$100 для работников бюджетной сферы. Этими 100 долларами всем так основательно забили головы, что никто уже не мог сообразить о том, что \$100 осенью 2000 г. обещалась как средняя зарплата по стране до конца 2000 г. А уже в конце ноября

– декабре 2000 г., когда выявилась “лапша” обещаний, стали говорить о бюджетниках, а потом вообще перешли уже на осень 2001 г.

А когда к осени 2001 года стало ясно, что покупательная способность обещанных \$100 составит около \$70 к уровню 2000 г., на уши электората был запущен очередной миф о достижении \$250 к концу 2005 г.

А что мы имеем к осени 2002 года?

Ян ПОЛЕСКИ

“А калі ж мы атрымаем пэнсіі 100 далараў?”...

20 июля исполнилось ровно 8 лет, как был избран первый президент Беларуси – Александр Григорьевич Лукашенко.

Вернёмся на восемь лет назад и вспомним, как это было. Вспомним про наши надежды и ожидания. Вспомним соловьиные песни обещаний далёкого лета 1994 года.

ПОРА ПОДВОДИТЬ ИТОГИ

Знаю — Вас долго обманывали.

Знаю — Вы устали верить.

Я не прошу у Вас президентский портфель.

Я хочу вернуть Вам веру в будущее.

Подумайте о судьбе Ваших детей.

Я хочу зажечь хотя бы маленький свет в конце тоннеля, свет надежды в Ваших измученных сердцах.

А. Лукашенко А. Лукашенко

“Рост цен и инфляция будут остановлены. С 1 сентября 1994 года цены будут заморожены...”

Народная мудрость гласит: “Птицу видно по полёту”. У нового белорусского режима полеты стали не получаться с самого начала, с первых дней.

20 июля 1994 года новый глава государства принимал присягу на верность белорусскому народу и Конституции. Церемонии своей инаугурации Александр Григорьевич закончил речью: “День присяги первого президента должен стать днем окончания противостояния в обществе и первым шагом к установлению общественного согласия. Президент должен быть выше личных политических пристрастностей, будет открытым самому всестороннему сотрудничеству со всеми политическими силами... И дай Бог, чтобы уже через год после принятия присяги первым президентом народу стало хоть немножко легче. Это будет означать, что мы работали не зря”.

Все мы с нетерпением ждали от нового руководства страны новой экономической программы, новой стратегии дальнейшего развития Беларуси, ведущей к процветанию и достойной жизни.

Все мы верили клятвам и обещаниям первого президента. Глава государства заверял, клялся, что с 1 сентября 1994 года цены будут заморожены, компенсирует сгоревшие вклады холодильниками и телевизорами и т. д. За последнее время он столько нараздавал подобных обещаний, что все больше людей стали убеждаться в бессилии Александра Григорьевича. За 8 лет Лукашенко, к сожалению, политиком и дипломатом так и не стал. Он как был, так и остался хозяйственником среднего совхоза. От него ушли все профессионалы-управленцы.

Его прилюдная хамская манера поведения с чиновниками, манера говорить намёками и обещать, его маскировка для народа “под своего” сначала рождали у людей надежду и нравилась им. Сейчас у всё большего числа людей наблюдается разочарование и раздражение, всё чаще, при его появлении на экране БТ, рука тянется к переключению канала. За 8 лет все его избитые монологи, жесты и мимика порядком надоели.

Человек, который буквально заблтал нацию за восемь лет своего правления и, не обеспечив никакого улучшения жизни, всё

Уже после первого тура выборов Александр Григорьевич рвался в президентский кабинет вопреки всяким этическим и моральным нормам нормального человека. Отчего и получал пендаля от ментов-охранников.

больше воспринимается в массовом сознании как НЕУДАЧНИК.

Вместо того, чтобы действительно сплотить весь народ, быть выше личных, пусть и президентских амбиций, соблюдать нормы, права и правила цивилизованного общества президент ищет врагов и виновных в своих промахах, своей некомпетентности и непрофессионализме управлять государством. И если такого врага нет, его необходимо придумать. Именно так поступил Гитлер, представив евреев врагами немецкого народа и в посткоммунистическом мире у него оказалось немало подражателей.

Непонятна позиция многих чиновников во властных органах, силовых структурах, — неужели для них служить интересам авторитарной личности и интересам Родины одно и то же?

Стан МАЗЫРСКИ

"Никогда люди не врут так часто, как перед выборами"

Вероника Черкасова

Жарким летом 1994 года, в разгар кампании по выбору президента Республики Беларусь Александр Лукашенко созвал пресс-конференцию. Сидя в помещении пресс-центра напротив журналистов, он просил их о помощи. Рядом маячили соратники — Леонид Синицын и Виктор Шейман.

«Мой штаб подготовил о б р а щ е н и е непосредственно к вам, уважаемые журналисты», — озвучил Александр Григорьевич тему встречи.

Леонид Синицын зачитал текст: «Первый тур выборов президента Республики Беларусь показал, какова власть журналистского слова. Одновременно журналисты продемонстрировали и свою беспомощность в условиях абсолютной государственной монополии на информацию. Им навязывались подходы, оценки. Их заставляли произносить в теле- и радиозфере слова, которые не соответствовали их собственным гражданским позициям. После 23 июня 1994 года обстановка кардинально изменилась. Фактически наш народ сделал выбор, проголосовав против — против нищеты, лжи и бесправия. Против курса нынешнего правительства. Президентские выборы на деле обернулись вотумом недоверия власти, и власть не смогла, (хотя и хотела) скрыть волю народа. И пусть уходящие ещё пытаются воздействовать на народ, но их время кончилось. Народ освободился от страха перед теми, кто находился сверху. Сегодня от этого страха должна

освободиться и пресса. Не скрываем, что наша команда, команда Александра Григорьевича Лукашенко, верит в свою победу. Поэтому мы готовы гарантировать всем работникам средств массовой информации следующее:

1. Л и к в и д а ц и ю монополии государства на средства массовой информации, отказ от политической цензуры.

2. Прекращение преследования журналистов по политическим соображениям, безопасность и спокойную работу сотрудникам всех средств массовой информации, кто против воли был втянут в кампанию лжи и клеветы на к а н д и д а т о в, противостоящих Вячеславу Кебичу.

3. С о з д а н и е нормальных условий для творческой работы журналистов и свободное получение ими информации независимо от воли чиновников.

Взвзвем мы сегодня просим вас лишь об одном: наберитесь мужества и докажите народу, что вы служите его интересам, а не воле правящей клики, толкающей народ в пропасть. Покажите людям, что вы способны объективно отображать события, а не только бояться за своё личное благополучие. Наша общая задача — и политиков, и прессы, — отвести народ от пропасти. И мы вместе сможем добиться этого, если у нас хватит гражданского мужества. Наберемся терпения и попытаемся сделать так, чтобы народ с облегчением расправил плечи, а пресса вдохнула глоток свободы. Нельзя жить рабами, управляя рабами и

воспитывать рабов. Верю в ваше мужество, порядочность и чувство профессионального достоинства».

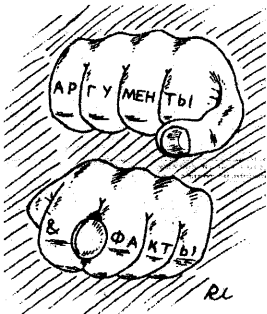
Вот так все и было. Железный канцлер Ото фон Бисмарк некогда заметил, что никогда люди не врут так часто, как во время войны, после охоты и перед выборами. Хотя почему врут? Возможно, в тот момент, когда политик произносит свои предвыборные обещания, он свято верит в то, что выполнит их. И даже некоторое время после выборов, наверное, тоже верит и даже продолжает обещать: на своей первой пресс-конференции после избрания его президентом Республики Беларусь Александр Лукашенко заявил о необходимости «восстановить «Белорусскую молодежную» и «Крыніцу». А потом он понял, что все у него получилось и продолжать обещать уже не обязательно. Произошло это как-то очень быстро и уже в декабре победоносного 1994 три газеты вышли с белыми пятнами на месте снятого доклада Сергея Антончика. А потом понеслось: подписание указа об освобождении от должности главного редактора «Советской Белоруссии» Игоря Осиńskiego, затем — главного редактора «Народной газеты» Иосифа Середича, закрытие вещания «8

независимого телеканала», увольнение главного редактора «Знамя юности» Михаила Катюшенко... С апреля по июль 1995 года с эфира было снято пять программ студии «Политика». Причем первую программу «Теледебаты» снимал лично господин Синицын, который на пресс-конференции опять же лично зачитывал заявление с обещанием ликвидировать монополию государства на средства массовой информации и отказ от политической цензуры. Меняется тон и содержание высказываний президента: «Если какая-нибудь газета допустит малейшую неточность — не будет газеты»... «Журналисты российской радио, я хочу вам заявить: собирайтесь и уезжайте обратно в Москву, пока мы не нашли вас». Вот тебе и глоток свободы для прессы... Всего через год после избрания президентом, Александр Лукашенко в своем выступлении по н а ц и о н а л ь н о м у телевидению заявил, что для независимых средств массовой информации «лимит времени исчерпан», посоветовал им также «потом не обижаться». Что вы, Александр Григорьевич, кто ж на вас обижается... Только чтобы вы делали без тех самых журналистов, которых вы когда-то призывали к тому, чтобы вместе отвести народ от пропасти и сбросить оковы проклятого рабства? На кого бы вы все эти годы

Працяга са стар. 4

* П р а в я щ а я
адміністрацыя **решила**
проблему **редакции**
НАШЕЙ СВАБОДЫ и её
специального проекта
"Политика" **весьма**
просто - она в **считанные**
дни **закрыла газету,**
абсолютно пренебрегая
с о б л ю д е н и е м
э л е м е н т а р н ы х
юридических процедур.

перекладывали ответственность за ваши «неправильные истолкованные» заявления? Не будь нас, все бы пребывало в уверенности, что ваши слова надо понимать именно так, как они были вами сказаны. Вот ужас-то! И не обижайтесь на нас за эту публикацию, ведь вы сами показали, чего стоят ваши предвыборные обещания и заявления.

Александр Григорьевич! Мы готовы подписаться под каждым словом вашего пламенного обращения образца 1994 года. А готовы ли сегодня ещё раз подписаться под ним вы?

"СВАБОДА", 2000 г.

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ БРЕСТСКОЙ ОБЛАСТИ!

Если Вы хотите,

чтобы на нашей родной белорусской земле царили мир и порядок, чтобы исполнительная власть смогла, наконец, сосредоточить все свои силы на решении экономических и социальных проблем, а каждый из нас мог честно заработать на достойную человека жизнь, чтобы в стране и в обществе выше всего ценилось человеческое достоинство, ум, трудолюбие, совесть и порядочность, поддержите Президента на референдуме, своей поддержкой Вы можете Главе государства сделать все это реальностью.

Если Вы примете такое решение, опускаемый Вами в урну бюллетень будет выглядеть так:

ВОПРОСЫ, КОТОРЫЕ ИНИЦИИРОВАНЫ ПРЕЗИДЕНТОМ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

1. Перенести День независимости Республики Беларусь (День республики) на 3 июля - день освобождения Беларуси от гитлеровских захватчиков и Великой Отечественной войны.	За	или	Против
2. Принять Конституцию Республики Беларусь 1994 года с изменениями и дополнениями (новая редакция Конституции Республики Беларусь), предложенными Президентом Республики Беларусь А. Г. Лукашенко.	За	или	Против
3. Выступите ли Вы за свободу, без ограничений, куплю и продажу земли?	X	или	Против
4. Поддержите ли Вы отмену смертной казни в Республике Беларусь?	X	или	Против

ВОПРОСЫ, КОТОРЫЕ ИНИЦИИРОВАНЫ ДЕПУТАТАМИ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

5. Принять Конституцию Республики Беларусь 1994 года с изменениями и дополнениями, предложенными депутатами фракций коммунистов и аграриев.	X	или	Против
6. Выступите ли Вы за то, чтобы руководители местных органов исполнительной власти набирались непосредственно жителями соответствующей административно-территориальной единицы?	X	или	Против
7. Согласны ли Вы, что финансирование местной власти должно осуществляться только за счет местного бюджета?	X	или	Против

ТАК БЫЛО ў 1996-м

Зем. 5671

КАМИТЕТ
ДЗЯРЖАўНАГА КАНТРОЛЮ
РОСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
адрас: Г.Мінск,
вул. С.Мажарскага,
тэл. 229-09-01, 229-14-84

КОМИТЕТ
ГОСУДАРСТВЕННОГО КОНТРОЛЯ
РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
адрес: г. Минск,
ул. С. Мажарского,
тел. 229-09-01, 229-14-84

24.04.2002 г. № 01-17/14

Президенту Республики Беларусь
Лукашенко Александру Григорьевичу

О проверке ЦК ОО БПСМ и ЦК ОО БСМ

Уважаемый Александр Григорьевич!

Во исполнение Ваших поручений от 24 апреля 2002 г. № 10-770-6 П1466 и от 28 мая 2002 г. № 10/111-165 П2007 Комитет государственного контроля Республики Беларусь осуществил проверку финансово-хозяйственной деятельности ЦК ОО БПСМ и ЦК ОО БСМ.

Фактически финансирование деятельности БПСМ осуществлялось в основном за счет средств республиканского и местных бюджетов, а также средств государственных целевых бюджетных и внебюджетных фондов. В 2000 - 2001 гг. в общем объеме финансирования указанные источники составили 99% и лишь 1% - добровольные пожертвования и личные взносы.

Всего за период с 2000 по 2001 годы проектами ЦК ОО БПСМ предусматривалась реализация около 20 социальных целевых программ на сумму свыше 1,5 млрд. руб. В ходе проверки установлено, что большинство из проектов не были реализованы, а средства в сумме около 1 млн. долл. США (в эквиваленте) фактически разбазарены.

На момент проверки предприятие не создано, производственных площадей не имеется, тем не менее выделенные средства еще в январе-феврале 2002 - ЦК ОО БПСМ направлены на приобретение швейного оборудования и сырья для швейного производства.

Созданный по одному из проектов ЦК ОО БПСМ торговый дом

Распоряжение

Президента Республики Беларусь

25 июня 2002

№ 163пр

г. Минск

О выделении средств общественному объединению "Белорусский патристический союз молодежи"

Минфину выделить в 2002 году общественному объединению "Белорусский патристический союз молодежи" из республиканского бюджета за счет средств резервного фонда Президента Республики Беларусь 740 072 700 рублей для погашения образовавшейся на 1 мая 2002 г. задолженности по заработной плате и начислениям на заработную плату работников Центрального комитета этого объединения и его территориальных структур.

Контроль за целевым использованием указанных средств возложить на Минобразование.

Президент
Республики Беларусь

А.Лукашенко

ТАК ЁСЦЬ У 2002-м

Гэта ж трэба! Ліквідацару, жыхару забруджаных раёнаў прэзідэнт сваімі указамі лінае льгот, "грабавых", грошай не хапае дзецям на абеды ў школах, дзіцячых садках, выплату адпускных настаўнікам, а тут "фактычна разбазарены 1(один) млн. долл. США", дык вот вам яшчэ 740 мільянаў рублёў, працягвайце базарыць.

У мікраёнае "Кастрычніцкі" гэтая навалач адчыніла платны кампютарны клуб. Добрая справа, але застаўшаяся ад рамонту фарбай неўзабаве быў размазаны саствай ўвесь мікраёнае.

Каго гадзеці і бесціш, "Бацька"?

А вінаваты хто? Той, хто дазволіў рабіць гэты "беспредел", прагаласаваўшы "супраць" таго, каб "фінансаванне всех ветвей власти должно осуществляться гласно и только из государственного бюджета". Са знадзейскага "абшачка" жыццё, - УЛАДА?

Янон ПАЗНЯК

Эліта

Задумваючыся над нашым беларускім цяперашнім існаваннем, мы часта гаворым пра грамадскія ды людскія дачыненні, пра плюсы і мінусы нашага нацыянальнага характару і заўважаем, што ёсць у ім шмат тыпалагічнага, як у праявах высакароднага, так і адмоўнага кішталту. Тут вельмі істотна дайці да прычыны.

Мяне заўсёды ўзрушвала высакароднасць беларускага характару ў спалучэнні са сціпласцю. Потым — вялікадушнасць. Гэта рыцарства душы ёсць спгада да чалавека, разуменне яго пярэб, перажыванне не свайго болю.

Рыцарствам напоўнена ўся наша гісторыя. Успомнім калі Альгерда пад маскоўскай сцяной. На пакаянне — была літасць, палонных вызвалялі, людзей не прадавалі. У беларусаў няма ксенафобіі. Беларус унутрана паважае жыццё і права чалавека быць іншым, непадобным на яго.

Адначасова мяне не перастаюць бянтэжыць якасці іншага кішталту, якія, здавалася б, нельга вытлумачыць разумным абгрунтаваннем. Гэта найперш — нейкае ірацыянальнае, але свядомае адмаўленне ад барацьбы. Калі беларус хоча нейкага агульнага добра, у яго нестасе рашучасці змагацца з перашкодамі. Ён кажа, што трэба, каб было так і гэтак. Але калі яму пранавізаць: "Давай зробім", ён адказвае: "Дык жа не дадуць", альбо: "Дык жа не выберуць", "Дык жа заб'юць", ці: "Нічога не атрымаецца", "Нічога не будзе" і г. д.

Гэта нявер'е ў свае сілы, нявер'е ў грамадства, гэта ўцканне ад барацьбы, гэта антырыцарства (бо рыцар мусіць змагацца са злом) характэрнае цяпер паўсюдна і, як ні дзіўна, найбольш у інтэлігентных,

адукаваных вярхах грамадства. У ніжэйшых сацыяльных пластах гэта пазіцыя даведзена да лагічнага завяршэння і да абсурду і гучыць так: "Абы вайны не было". Альтэрнатыва паўстае сама сабой — цярэць. Цярэць здекі, паскудства, прыгнёт, жаліцца — і зноў цярэць пакуль не паглом. Ужо ходзяць анекдоты пра беларускае цярэненне.

У чым жа прычына, што рыцарства сусіснае з лакарай злу, а псіхалогія свабоды — з ідэалогіяй нявольніцтва?

Справа ў тым, што ў выніку акупацыі і гістарычных прычын быў знішчаны беларускі наблітэт і разбурана нацыянальная эліта грамадства. Паўнаважнае нацыянальнае грамадства існуе ў суладдзі і дачыненні сацыяльных структур, якія твораць адзінае цэлае. **У грамадскай сістэме нацыі найважнейшым ёсць дачыненні паміж масай і элітай, паміж народным стэрэатыпам і культурным аўтарытэтам. Эліта і аўтарытэт ёсць важнейшыя дзейнікі нацыянальнай культуры.** Калі мы кажам, што для нармальнага развіцця нацыі неабходна нацыянальная літаратура, тэатр ды адукацыя, то не забывайма, што гэтыя найважнейшыя катэгорыі ёсць вытворныя ад існавання і дзейнасці нацыянальнай эліты. Эліта першасная. Спачатку мусіць быць людзі, якія

народзяць ідэю і стануць яе ажыццяўляць.

Невыпадкава, што ўсе антыцывілізацыйныя і антычалавечыя агрэсіўныя сілына працягу ўсёй чалавечай гісторыі першым чынам стараліся вынішчыць эліту чужога ім народу. Пры гэтым людзе не абавязкова знішчалі фізічна, як гэта рабілі манголы ці расійцы-бальшавікі. Нацыянальных кіраўнікоў, асоб заможных, разумных, тэленавітых, здольных ды умелых і нават проста працавітых стараліся запалохаць, падкупіць, нявязяць, фальшывіць ўяўленні, завесці ў тупік, на збочную дарогу дзейнасці, ці проста забараніць тварыць і працаваць.

Народ рэалізуецца ў лепшых сваіх прадстаўніках. Таму страціўшы эліту — грамадства слепне і няме.

Самым разбуральным вынікам рускай акупацыі (побач з паленнем беларускіх кніг, бурэннем беларускай архітэктуры, забаронай беларускай мовы і рэлігіі) сталася фізічнае фізічнае і сацыяльнае знішчэнне беларускіх панюў і верхніх пластоў грамадства. **На Беларусі была гвалтоўна прыпынена элітарная традыцыя беларускай культуры.** Спынілася яе сацыяльная рэпрадукцыя. Адбылася культурная катастрофа. Вялікі беларускі народ апусцілі да ўзроўню этнічнага існавання, ператварылі ў мужыцкую нацыю.

Новая беларуская эліта магла адрадіцца толькі з сялян. Гэта разумелі ўсе нешматлікія шляхецкія

рыцары духу, ад Дуніна-Марцінкевіча ды Багушэвіча да Янкі Купалы. Яны звярталіся да мужыка, узвышалі яго, падбадзёрвалі, маліліся на яго, спадзяваліся і марылі: *Паўстань! Паўстань з народу нашага, Прарок,*

І ў буры гром удар, пад звон кайдані...

Што з гэтага атрымалася — вядома.

Новая беларуская эліта сапраўды адраділася з сялян і тут жа была выразана, растралена ў 30-х, згоена ў сталінскіх лагерах разам з сялянамі.

Пасляваенныя інтэлектуальныя і сацыяльныя беларускія вярхі ўтвараліся ўжо пераважна з калгаснікаў. І толькі нязначная іх частка (дакладней — доля працэнта) сфарміравала новую нацыянальную эліту Беларусі.

Пасляваенная беларуская эліта ўзнікла ў вакууме разбураных традыцый. Яе цяперашнія прадстаўнікі валодаюць ведамі, навуковымі ступенямі ды пасадамі, яны любяць Беларусь, але нават будучы не ардынарнымі спецыялістамі, нясуць у сабе вяскую ментальнасць шэрага чалавека, яго інфальтійныя спадзяванні на некага. Адсюль гэта нярыцарскае ("дык жа не дазваляць" і "нічога не будзе") адмаўленне ад барацьбы.

Гістарычная практыка балгар, краін Балтыі ды іншых народаў, якія фарміравалі новыя эліты нават на пустым месцы, даказала, што становішча палепшаецца пры нармальных варунках ва ўмовах незалежнай нацыянальнай дзяржавы на працягу аднаго-двух пакаленняў. Лёс Беларусі горшы. Таму наша змаганне доўжыцца ўжо 200 гадоў, і цяпер яно найцяжэйшае, бо ў адзіночку імкнемся здавацца ад магільных абдымкаў паміраючай імперыі.

Хачу спаслацца на каштоўны вопыт гісторыі і думкі вялікіх беларусаў.

Максім Багдановіч, абагульняючы ўяўленні народнікаў, пісаў, што інтэлігенцыя гэта ёсць тыя людзі, якія валодаюць ведамі і выкарыстоўваюць іх дзеля добра народу на карысць грамадства. Інтэлектуальная эліта павінна спрыяць народнаму дабру і служыць яго памнажэнню.

Раней прадстаўнікі эліты адасаблялі сябе ад народа і называлі народам толькі ніжнія, працоўныя пласты грамадства, масы простых людзей. Гэта архаічнае разуменне можна напаткаць яшчэ і цяпер, калі новая эліта, што выйшла з калгаснае вёскі, у роспачы шукае вінаватых, абывае беларускіх людзей дурнымі, дэбільнымі, здраднікамі ды халуямі за тое, што яны быццам бы не разумеюць яе светлых апазіцыйных памкненняў.

Гэта вялікая памылка **Народ нельга абываець.** Ад гэтага не палепшае. І за абывальцамі – не пойдзе. **Народ – гэта ўсе мы, беларусы.**

Стагодзямі простыя людзі назіралі нацыянальную здраду ў вярхах. Не ў нізе выракаліся беларускае мовы, а наварсе. І калі знізу беларус прабіваўся ўгару, то найчасцей там, уверсе, ён выракаўся ўсяго свайго, а часам – нават ад краю і родных бацькоў.

Ці ж мог просты народ свядома і падсвядома давяраць тым, што ўгары?

Так пад стагодзямі няволі і прыгнёту ўтварылася заломнае кола здрады, якое можна разарваць толькі любоўю, добром, працай на карысць усіх беларусаў, і толькі ў свабодзе, толькі ў вольнай незалежнай краіне. Бо не развіваюцца людзі ў няволі.

“НВ” №15, 24.01.2001г.

ЛІСТЫ НАШЫХ ЧЫТАЧОЎ

(стр. 7 - 9)

Владимир ТЕЛЕПУН,
редактор бюллетеня "Мазырскія
Ведамасці"

*Свобода слова. Каждый человек имеет право на собственное мнение, он также будет иметь право свободно и без ограничений его высказать.

Всякие попытки со стороны руководителей и чиновников "заткнуть рот" гражданину будут пресекаться".

(Из предвыборной программы А. Г. Лукашенко, сентябрь 2001г.)

За лета ў рэдакцыю прыйшло шмат лістоў. На жаль мы не маем магчымасці больш аператыўна іх друкаваць.

З некаторымі з іх мы пазнаём нашых чытачоў у гэтым нумары. Гэтыя лісты аўтары хацелі б пачаць на старонках нашай самай масавай мясцовай газеты "Жыццё Палесся", але на нейкіх прычынах ў іх гэта не атрымалася.

Вялікі дзякуй усім, хто звярнуўся да нас.

"И СЕРДЦЕМ И ДУШОЙ..."

Уважаемая Лариса Петровна!

Я пыталась до Вас дозвониться и даже приходила, но не смогла Вас застать, поэтому решила написать.

Мне очень нравятся Ваши статьи и я бы хотела чтобы Вы, если это возможно, написали обо мне и моем муже, который умер 25.01.2002 г.

Мы с ним прожили 46 лет и он ушел на работу утром, а в 10 утра уже умер прямо на работе.

В театре, т. е. в народном театре, я с 1953 года, тогда был драмколлектив, им руководила Зальцман Нина Исаковна. В 1955 году я вышла замуж за Нагорного Лора Филиповича. (Его отец был заядлым коммунистом и детей так назвал – Ленин Организовал Революцию.). В один день у меня была свадьба и премьеры спектакля "Возвращение" Кузьмичева, где я играла роль школьницы, а через год ушла в декретный отпуск и родилась первый ребенок. Потом второй и третий, а в театр я не прекращала ходить, потому что муж помогал и свекровь, Нагорная Лидия Поликарповна, была очень довольна, что я нахожусь в коллективе, а когда выросли детки они тоже стали приходить в театр на маленькие роли в сказках. Когда ставили "Партизаны" Крапивы у меня была маленькая роль Тадоуры Куксенюк, а дети мои были моими детками по пьесе и когда мне приходилось просить у пани: "Панячка, даражэнькая, дазволь пару дрэўцаў ссячы, хатка зусім развалілася" – плакали мои детки и плакала я, они мне помогли в роли.

Мы с театром часто ездили на выезды, а дома с детками оставался мой муж. Если бы он не помогал мне, я бы никогда не смогла до сих пор быть в театре. Я очень благодарна ему за помощь, понимание, доверие в жизни. Мало есть таких мужчин, которые бы так понимали жену, поддерживали бы её и доверяли ей. Этому его научила мать, она одна воспитала четырех сыновей, муж погиб в первые дни

войны. Лору тогда было 12 лет. Они уехали в эвакуацию и мой муж содержал всю семью, старший ушел добровольцем, а Лор пошел работать в совхоз, чтобы кормить мать и младших. После войны они переехали в Мазырь. Ему было 16 и он опять работал для того, чтобы помочь матери и братьям. Все они выросли хорошими работающими мужчинами благодаря матери.

На Горькомзавод поступил в 1954 году и работал там до пенсии, а потом каждое лето до 2001 года работал там месяц, заменяя слесаря в отпуске. За эти годы он своими руками перебрал все винтики и болтики на заводе, учил работать на компрессоре молодых людей, помогал строить новый завод... Он говорил мне, не волнуйся, когда я умру меня похоронит завод!!!!

Он сам своими руками, почти один, построил дачу. Мы уже спали, а он всё забивал гвоздики. Лор очень любил своих детей и внуков, гордился ими.

У меня была простая рабочая семья среднего достатка, но мы никогда не ругались из-за недостатка средств, старались всё решать спокойно.

Недавно я нашла его первое письмо, когда он учился на курсах. Несколько слов из него: «Твое существование для меня – жизнь, твоя любовь – счастье. Я буду верен тебе до тех пор, пока будет биться сердце». Какие красивые слова! Я горжусь своим мужем, он всю жизнь держал слово. Когда он поехал зимой в Пицунду, то привез мне букет хризантем, все женщины мне завидовали.

Мне будет очень трудно теперь одной. Когда он умер я как бы увидела слова стихотворения:

Продолжение на стр. 8

Продолжение, начало на стр.7

*«Ты уйшл навсёгда
Ну, а нам што асталося,
Только памяць в серцах
Да портрэт на халодной стене,
Да зеленыя лісточкі на даху в окне,
А увидим тебя мы лишь только во сне».*

За 48 лет работы в театре я много ролей сыграла. Театр, это моя вторая семья, вторая жизнь сейчас, когда я осталась одна — дети живут своими семьями.

Мы с мужем старались откладывать понемногу на подарки внукам, но эти деньги «сгорели», а потом стали собирать себе на смерть, он за эти деньги сумел купить удочку. Вот так рабочему человеку государство помогает.

Коллектив театра оказал мне моральную и материальную помощь — спасибо им всем.

Благодарю «Объединение котельных», где муж работал последнее время на пенсии — спасибо им.

Руководство Гормолзавода прислало ему, за его многолетний труд, 2 венка. Даже не один человек не пришел на похороны — занесли венки и ушли, видно им было стыдно за своего шефа.

3 марта 40 дней, как умер мой муж, друг и нужный человек в жизни. Если сможете, написать о нем, что-нибудь, буду благодарна.

Если будет время позвоните и меня позовите на прием к Вам.

Нагорная Зинаида Викторовна

Справедливость восторжествовала

С ноября 1997 года мой вопрос о незаконном увольнении не был разрешен, так как, никто не был заинтересован во всестороннем и доскональном решении его согласно Закона Республики Беларусь.

Но с приходом на должность председателя Мозырского горисполкома товарища Борисенко Валентина Васильевича данный вопрос вскоре был разрешен. А поэтому через газету («Жыццё Палесся» - **рэд.**) мне хочется выразить слова благодарности товарищу Борисенко В. В.

Огромное спасибо Вам за помощь в решении моего вопроса. Хочу Вам пожелать крепкого здоровья, долголетия и долго, долго работать на этом посту, принося людям добро.

Низкий поклон Вам добрый человек!

С уважением Л. Шпитальник,

Жительница г. Мозырь.

От редакции: - Более 5 лет, с 1997 года, гражданка Шпитальник добивалась увольнения и получения трудовой книжки. Прошла все суды, вплоть до Верховного. Обращалась в Администрацию президента. Защищая честь мундира, а вернее, беззачинные нижестоящих структур, не желая разобраться в сути вопроса ей отовсюду слали, ошеломляющие своим цинизмом, отписки. Но упорство этой мужественной и стойкой женщины было, хоть и частично, возмещено!

Но остаются вопросы: "Почему расщет с гр. Шпитальник производил зав. коротделом горисполкома г-н Мартинович, а запись в трудовой книжке заверял зауправделами г-н Пашинский? Разве в бюджете горисполкома есть средства для выплаты зарплат незаконно уволенным сотрудникам коммерческих фирм и арендных предприятий? И почему выплатили только за 2 года, а не за все 5 лет волокиты, включая моральный ущерб? На каком основании с нее взяли расписку, что она не будет дальше обращаться в суд?"

Каким бы добрым и справедливым не был бы новый мэр нашего города с таким сотрудниками он долго не проработает.

Навіны ад "Радыё Свабода"

Урокі Еўропы для... Палесся

Вялікая паводка ў Чэхіі, Германіі, Венгрыі ды іншых еўрапейскіх краінах вымушае звярнуць увагу на праблемы абароны ад вады Беларускага Палесся. Сёлета тут суха, але раз у 2—3 гады тысячы сем'яў і дзесяткі сельгаспрадпрыемстваў пакутуюць ад веснавых, летніх і нават восенскіх разваддзяў.

Палессе пакутуе ад вады нават пры выпаданні за кароткі тэрмін месячнай нормы ападкаў. Гэта, прынамсі, назіралася ў 1993, 1998, 2000 гадах. Паляшукі памятаюць надзвычайную паводку ў 1979 годзе. Апошняя вялікая вада была тут увесну 99-га. У лойме Прыпяці на Гомельшчыне і Берасцейшчыне пад вадою апынуліся тысячы падворкаў сельскіх жыхароў і сотні тысячаў гектараў палеткаў.

У тым жа годзе была прынята адмысловая рэспубліканская праграма інжынерных водагаспадарчых мераў, скіраваная на абарону Палесся ад паводкі. Прынамсі, на Гомельшчыне за 5 гадоў павінны былі ўзвесці дадаткова 60 кіламетраў ахоўных дамбаў, рэканструяваць 202 кіламетры прыймальнікаў вады, пракапаць 113 кіламетраў каналаў для яе скідання, выканаць шэраг іншых работ.

За 3 гады, што мінулі пасля апошняй вялікай паводкі, у рэгіёне здолелі ўзвесці толькі трэцюю частку дамбаў і спраектаваных каналаў. Абаронена ад вады крыху больш за 4 тысячы гектараў

урадлівых земляў з плану 18715 гектараў.

Ахоўныя дамбы блізу вёскі Скрыгаліў Мазырскага раёну меліяратары не могуць да канца ўзвесці ўжо цэлае дзесяцігоддзе.

У пералік доўгабудуў патрапіў і польдэр блізу вёскі Града Жыткавіцкага раёну. Безабароннымі ў гэтым раёне застаюцца старажытны Тураў, вёскі Запасочча, Верасніца ды іншыя.

Як распавёў прадстаўнік абласной управы меліярацыі "Гомельмеліяводгас" Аляксандр Пархоменка, праграма ахоўных мераў ад паводкі на Палессі не выконваюцца з прычыны адсутнасці фінансавання. "Толькі ў 1999 годзе выдзелена было 35 адсоткаў грошаў ад гадавой праграмы. У 2000-м — 20 адсоткаў, у 2001-м — 14 адсоткаў. І сёлета столькі. Распрацаваныя праекты аховы на паліцах пакрываюцца пылам", — кажа Пархоменка. Ён нават не бярэцца прадказаць, што будзе, калі вялікая вада, як зараз у еўрапейскіх краінах, нечаканна прыйдзе на Палессе.

- Еўропа плавае, — лічыць Аляксандр Пархоменка, — нават пры іх фінансавых магчымасцях. А мы тым больш будзем плаваць.

Да згаданага траба дадаць, што ў незасушлівых гады пры адносна невялікіх ліўнях на Гомельшчыне вымакае 23 тысячы гектараў меліяраваных зямель. Яшчэ 180 тысячаў гектараў — пераўвільготнены.

Беларуская служба
"Радыё Свабода".

Дык адкуль жа ўзяліся грошы на "мерседэсы"?

"За мой поступки вам никогда не было и не будет стыдно.

Мой первый опыт президентства — перед вами. Я не стыжусь его. Я сегодня могу честно смотреть вам в глаза, ибо у меня не было, нет и не будет иных интересов..." (Обращение А. Лукашенко к дорогим соотечественникам, сентябрь 2001г.)

Лавіся рыбка!

Каб выжыць, шматлікія ўнутраныя войскі Беларусі сталі развіваць натуральную гаспадарку. У прыватнасці, гомельская часць №5525 Міністэрства ўнутраных спраў узяла ў арэнду 12 кіламетраў ракі Сож.

Напачатку Гомельскі райвыканкам выдзеліў вайскавай часці ў арэнду на пяць гадоў 8-кіламетровы адрэзак ракі – ніжэй абласнога цэнтру па цячэнні. Пакуль афармлялі адпаведныя дакументы, "апетыт" узрос і вайскоўцам прырэзалі яшчэ 4 кіламетры "блакітнай стужкі".

Відавочна, традыцыя развіваць падсобную гаспадарку ў вайсковых гарнізонах ідзе ад былой Савецкай Арміі. Памятаю, у сямідзесятыя гады ў танкавым палку ў гарнізоне Печы пад Барысавам, дзе мне давялося служыць, была цэлая свінаферма. Пакуль мы, маладыя хлопцы, вучыліся на браніраваных машынах перамагаць ваяроў НАТО, наш палкавы свінар за невадома якія паслугі двойчы з'ездзіў дахаты на адпачынак.

У беларускім войску развіваць свінагадоўню, мусіць, не вельмі выгадна. Корму не хапае нават на існуючых сельскагаспадарчых свінакомплексах. Таму ў гомельскай вайскавай часці ўнутраных войскаў, як сцвярджае яе камандзір, палкоўнік Аляксандр Стэльмашок, гадуецца толькі два парсюкі. Іншая справа – рачная рыба. Не вішыць, начальству вочы не коле сваім выглядам.

З другога боку, як ні круці, а

вайскоўцаў трэба чымсьці карміць, і нават калі ў часці бракуе рошай.

- Фінансаванне апошнім часам не зменшылася, - сцвярджае палкоўнік Стэльмашок, - але сродкі паступаюць не рытмічна. Вось у чым праблема! Грошы мы ўрэшце выбіраем. Але, як кажучы, усё добра ў пару. Цяпер хаця б у забяспячэнні рыбаю мы незалежныя. Патэлефанавалі, накіравалі уначы рыбакоў на рыбалку. Яны зловяць кілаграмаў сто рыбы, а грошы потым атрымаюць.

Апроч рыбакоў, ўзятых на здельную працу, у штаце часці ўнутраных войскаў будуць, відаць, неўзабаве і даглядчыкі жывёлы. Прывітамі, пра гэта ўсур'ез дбае вайскавае начальства.

- Мы думаем, - дзеліцца гаспадарчымі клопатамі камандзір Стэльмашок, - што пазней і бычкоў будзем вырошчваць, летам пасвіць. Каля рэчкі лугі пустуюць. Дык чаму не ўзяць у калгасе 100 бычкоў! Папасвіць, а восенню 10 забраць як плату, а 90 – вярнуць у калгас. Упайне можа быць і такі варыянт.

Гаспадарча камісія вайскавага камандзіра да спадобы шэраговым салдатам унутраных войскаў. Яны ўжо пачаставаліся рачною рыбаю. Не меней, як 3 цэнтнеры, яе вылавілі ўжо на арэндаваным участку ракі Сож.

Ці дойдзе справа да біштэксаў з ялавічыны, пакажа час. Ва ўсялякім разе, сытна накармлены вайскавец лепей ахоўвае парадак, чым напаягалодны.

Казімір Яноўскі.

Беларуская служба "Радыё Свабода"

Ці закране амністыя прафесара Бандажэўскага?

Паводле новага закону пра амністыю тэрмін пакарання былому рэктару Гомельскага медыцынскага інстытуту, прафесару Юрыю Бандажэўскаму можа быць скарачаны на 1 год.

У камітэце выканання пакаранняў пры Міністэрстве ўнутраных спраў паарлі пісьмова падаць залыт на імя начальніка ўладзіміра Коўчура адносна далейшага лёсу зняволенага прафесара Бандажэўскага. Аднак абяцалі даць дні праз тры. Аднак начальніца спецаддзела камітэта Людміла Гладкіх вырашыла гэта нашмат хутчэй і гадзіны праз дзве паведаміла, што былы рэктар медінстытута Юрый Бандажэўскі фармальна падпадае пад амністыю.

- У яго можа быць скарачэнне тэрміну на адзін год, - заявіла Людміла Гладкіх. – У першую чаргу на камісіі разглядаюцца асобы, якія будуць вызвалены ад далейшага адбыцця пакарання, а пасля ўжо тыя, у каго проста скарачаецца тэрмін. Бандажэўскі – такі ж асуджаны, як і ўсе. Шэсць месяцаў адводзіцца на выкананне закона пра амністыю. У гэты перыяд яму і будзе скарачаны тэрмін, калі няма парушэнняў.

Ужо больш за год сусветна вядомы навуковец, доктар медыцынскіх навук, прафесар Бандажэўскі адбывае пакаранне ў мінскай калоніі ўзмоцненага рэжыму, што на вуліцы Кальварыйскай. Яго асудзіла вайсковая калегія Вярхоўнага суду да 8 гадоў зняволення нібыта за хабарніцтва.

Парламенцкая камісія АБСЕ, якая нядаўна наведвала прафесара Бандажэўскага ў турме, канстатавала, што ў яго зараз няма належных умоваў працягваць навуковыя даследаванні. Між іншым, Юрый Бандажэўскі займаўся вывучэннем уздзеяння "малых доз" радыяцыі на арганізм чалавека.

Беларуская служба "Радыё Свабода"

Владимир Тадаровский,

г. Мозырь

Над Москвою кружат свиристели –
Редкое явление природы;
Заблудились, вот и прилетели
Несмотря на шалости погоды.
Их в Париже и в Варшаве знают,
Там они бывают даже чаще.
Только к нам они не залетают,
Видно климат здесь не подходящий.
Воробы да наглые вороны
Окружают городские свалки,
И дурманит запах самогона...
- Разве Беларусь не жалко?
В чём ты виновата перед Богом,
Страна берёз и грустных песен?
- Улыбалась редко, горевала много,
Да вот чёрной былою
замело Полесье...
Но когда-нибудь вздохнёт свободно
Край озёр, земля моя больная!
Родину любить сейчас не модно,
Просто птицы этого не знают.

***

Труден путь к познанию вселенной,
Но ещё сложнее познать себя.
Тайны мира и Души нетленной
Связаны мгновением бытия.
Бесконечность вечного пространства
Человеку не дано объять,
Жалкому рассудку не понять
Смысла жизни, смерти постоянство.

***

Што нам бракуе?

Казік

Чым мы запоўнім тыя пустоты,
Дзе хвалі пратныя равуць?
На рыфы нас кінула мора Свабоды!
Няхай завуць! Яшчэ завуць...

Мы можам скакаць ды крычаць,
Да ранку ня спаць-працаваць,
Мы можам вучыцца, сьмяяцца,
Маліцца, кахаць ды кахацца.
Па гораду можам матляцца,
У бойку бяз сэнсу ўвазяцца.
Напільм адзежу маднейшую,
Сядзем у машыны фэйншыя,
Дзень Народзіну справім,
Дээр Рур! на цэнтры паставім,
Можам дзяцей нарабіць,
Можам кінуць паліць,
За "Славю" можам хварэць,
Паволі ад думак шалесць,
На даху самотна пабыць,
На брыдкае вочы закрывць...

Але больш не разслабіцца нам!
Маладосці ня выпіць да дна!
Ня дасць поўні шчасця вясна,
Пакуль па-над намі Сьцяна!
.....
Пакуль у нашых сэрцах Сьцяна...

НАРУШАЕШЬ ПРАВА ЧЕЛОВЕКА?

У газеце "Жыццё Палесся" ад 21.08.2002 г. у рубрыцы "В политических партиях" з'явіўся артыкул сакратара КПБ г. Мазыра Таісіі Піліпчук артыкул, які прадстаўнікі іншых партыяў расцэнююць, як пачатак камуністамі палітычнай кампаніі па выбарам у мясцовыя Саветы. Так як, неспадзяючыся, што ў гэтай газеце можна выказаць меркаванне іншых палітычных партыяў г. Мазыра, рэдакцыя атрымала ліст на гэты артыкул ад сакратара ЛДПГ. Суворова з прапановай надрукаваць яго. Што рэдакцыя "МВ" і выконвае.

Время учит и лечит от той болезни, которой мы...

Хорошего и плохого коммуниста не бывает. Этой болезнью надо пережить каждому народу, чтобы приобрести иммунитет от этой болезни. То, светлое будущее и коммунистический рай, которые они обещали народам в течении XX века, уже построено на том свете. Попытка перенести их в наш реальный мир, как правило, заканчивался очень трагический для каждого народа, который пытался это сделать. И вообще, я считаю, что плагиат коммунистов притчей ИИСУСА ХРИСТА требует публичного осуждения и покаяния, как это сделали немцы и австрийцы по отношению к нацистской идеологии. Иначе, мы так и не поймем простейшей истины – дорога в ад, как правило, светлая и мощная, а дорога в рай – очень трудная и каждому Господь Бог дает свое испытание. Не поняв этого, каждый из нас не минует какой-либо напасти. В запасниках у Бога их больше чем предостаточно и особенно для души. К очень большому сожалению нас так и не научили застенки ЧК, миллионы эмигрантов, ГУЛАГи, величайшая трагедия войны,

НЕ ПАКІДАЙЦЕ ГРАХОЎ СВАІХ

Уладная "вертыкаль" нешта вельмі зарана распачала падрыхтоўку да маючых адбыцца выбараў у мясцовыя Саветы. Гэткую выснову робяць мазырчукі па тым, што ў горадзе пачалі рамантаваць дарогі, замазваць асфальтам калдобіны.

- Замазваюць людзям вочы, а сабе – сумленне, - кажуць людзі і гэта здараецца кожны раз, калі набліжаюцца чарговыя выбары, фестывалі, ды розныя іншыя "фахынкі". Але ж да выбараў яшчэ далёка. Мабыць у нашым горадзе абдудзецца якая-небудзь іншая святочная імпрэза. Чым горш эканамічнае становішча ў дзяржаве, тым больш святкуем. Гэта аксіома і атрыбут усіх аўтарытарных рэжымаў. Мэта – затлуміць людзям голавы неіснуючымі поспехамі.

Дык што збіраемся святкаваць? Ходзяць чуткі, што да нас з'едуцца ўсе кіраўнікі камунальнай гаспадаркі краіны. Пераймаць вопыт. Якіх дасягненняў?

Як па некалькі месяцаў не працуюць ліфты і інваліды, старыя няможлівыя людзі на карачках дабіраюцца да сваіх кватэраў?

Як па месяцу няма гарачай вады летам? І як можна адной лаяняй абмыць 100 тысячаў жыхароў Мазыра?

Што на прадпрыемствах затрымліваюцца заробкі, а за камунальныя паслугі неабходна ўсёроўна заплаціць да 15 чысла?

Ня ведаю які досвед тыя кіраўнікі атрымаюць, але што гэтая "сходка" ўльнецца ў капейчыну гарадской казне – гэта дакладна. А хутчэй за ўсё зробяць звыклым рэкіцёрскім мэтадам – абложача прадпрыемствы Мазыра чарговым "аброкам".

Тым больш набліжаюцца выбары ў мясцовыя Саветы, якія амаль цалкам складаюцца з дырэктароў гэтых жа прадпрыемстваў, фірм, школаў, чыноўнікаў выканаўчай улады. Акрамя гэтага дырэктары маюць, ці то свой Клуб, ці то Савет дырэктароў. Засядаюць, прымаюць рашэнні, а жыццё грамадзян нешта ўжо колькі год не лепшае. І так

паўсяместна, па ўсёй краіне.

Няўжо тым, хто пры ўладзе дагэтуль неўдадмёк, што час змяніўся, трэба акумуляваць у Саветах усіх узроўняў лепшых прадстаўнікоў розных палітычных партыяў, грамадскіх, дзелавых колаў. Прадстаўнікі грамадства, за якімі стаяць палітычныя партыі, не палітычныя адстойваць інтарэсы выбаршчыкаў, рэгіёнаў, краіны ні перад якім аўтарытэтам – будзь то хоць сам прэзідэнт.

Улада, калі яна лічыць сябе мудрай і моцнай, павінна сама паклапаціцца аб тым, каб была пераемнасць улады рознымі палітычнымі коламі грамадства. Рана ці позна ад таго, што жыццё не лепшае можа здарыцца грамадскі выбух. І што абдудзецца? Зноў прыйдуць людзі, якія, зноў-такі, спачатку будуць вучыцца кіраваць? Зноў-такі на лёсах простых людзей. Тады можа ж здарыцца і так, што віхор незадавальнення змяцэ ўсіх. І хто прыйдзе да ўлады? Зноў Сталін, зноў Гітлер, Саддам Хусейн...? Хопіць ужо і тых зніклых, якія ёсць на Беларусі!

Хто зараз запраўляе ў Мазырскім гарсавеце, гарвыканкаме? – Сябры адной палітычнай групы – КПБ. І які вынікі?

Павінна быць магчымасць, згодна Закону, удзельнічаць у складзе выбарчых камісіяў усіх узроўняў прадстаўнікам палітычных партыяў і грамадскіх арганізацыяў.

А што адбываецца насамрэч?

- ЗА РЫГОРАВІЧА!

СВАІМ НАШЧАДКАМ!

Пад час восенскіх прэзідэнтскіх выбараў грамадскімі арганізацыямі, шэрагам партыяў былі пададзены кандыдатуры ў склад гарадской камісіі.

ГА БНФ "Адраджэньне" правяла сход у дзень абвяшчэння выбараў увечары. Падалі заяву і пратакол на наступны дзень пасля апублікавання ў прэсе а 16-й гадзіне.

Сябры партыі АГП правялі сход і падалі дакумэнты праз дзень.

А паседжанне гарвыканкам па стварэнню гарадской камісіі правёў да пачатку працоўнага дня і абраў камісію. А заявы трапілі на разгляд з пачаткам працоўнага дня – ў 8 гадзін. Адразу атрымалі такія тлумачэнні. Письмова адказы ж, зразумела, такімі не былі.

Участковыя камісіі былі запоўнены таксама поўнацэннымі людзьмі, якія і не ведалі, што іх туды абралі. Перад самымі выбарамі іх, вядома ж, ціхенька адтуль выявілі нідзе не паведаміўшы ў друку, галосна, як таго пратрабуе закон.

Назіральнікам, і тым на давалі выконваць свой грамадзянскі абавязак!

Паважаная ўлада! Калі ж на кожным вуглу вы трызніце, што выбары ў нас дэмакратычныя, адкрытыя, галосныя і г. д. – то чаму ж вы так баіцеся прысутнасці прадстаўнікоў апазіцыйных палітычных партыяў, грамадскіх аб'яднанняў у складзе выбарчых камісіяў?

Можа таму, што яны будуць перашкаджаць

маніпуляваць са спісамі выбаршчыкаў?

Перашкаджаць здымаць незаўгодных уладзе кандыдатаў на этапе рэгістрацыі і непасрэдна перад галасаваннем?

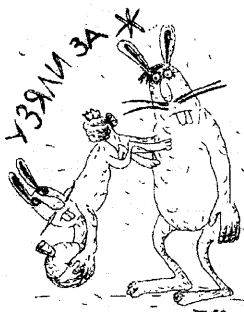
Не даваць прынуджаць выбаршчыкаў к да тэрміноваму галасаванню і падменьваць скрыні?

Перашкаджаць займацца фальсіфікацыяй пад час галасавання?

Сведчыць пра парушэнні пры падліку галасоў?

Перашкаджаць займацца падробкай пратаколаў участковых выбарчых камісіяў?

Памятайце! Тэрміну даўніны за парушэнне выбарчага заканадаўства – не існуе!

І маліце Бога, каб вас прыцягнулі да адказнасці пры вашым жыцці. Тады яшчэ вы зможаце апраўдацца перад сваімі дзецьмі і ўнукамі і сказаць, хто і як вас да гэтага прымушаў. Ім будзе цяжка даведацца, што вы памёрлі злачынцам.

Не пакідайце грахоў сваіх сваім нашчадкам!

Стах **МАЗЫРСКІ**

Створана дэмакратычная кааліцыя дэмакратычных сілаў Гомельшчыны

Двадцатага ліпеня ў Гомелі адбыўся сход лідэраў рэгіянальных структураў шасці палітычных партыяў і болей чым паўтары дзесяткі нездзяржаўных арганізацыяў Гомельшчыны, а таксама прадстаўнікоў грамадскасці большай часткі раёнаў вобласці.

На сходзе былі разгледжаны праблемы, прававыя аспекты звязаныя з маючымі адбыццямі мясцовымі выбарамі ў якіх, згодна дзеючай Канстытуцыі, прадстаўнікі палітычных партыяў і грамадскіх арганізацыяў маюць права прымаць актыўны ўдзел.

Вывіткам сустрэчы сталася стварэнне кааліцыі ўсіх дэмакратычных сілаў вобласці, зацкаўленых у абдуванні дэмакратыі ў нашай краіне і іх сумесная Заява.

***

Продолжение, начало на стр. 10

Время учит и лечит от той болезни, которой мы...

Д и с с и д е н т ы , многокилометровые очереди и т. д. и т. д. Власть придержащие должны наконец-то понять – живи сам, но дай жить и ближнему. Иначе все повторится вновь, и вновь – кто был последним станет первым и наоборот.

Фактически являясь в городе правящей партией, коммунисты пытаются всячески откритестися от тех безобразий, которые творились в последнее время до прибытия нового руководителя города. На словах поддерживая Президента, а на самом деле люто ненавидя его, они фактически занялись своим самообогащением, примеров хоть отбавляй. Такое положение долго продолжаться не может, общественность и народ должны прекрасно это

осознавать. Новый мэр г. Мозыря должен дать свободный доступ к СМИ всем партиям существующим в городе или всем запретить, если ни одна из них юридический не является проправительственной, коммунисты таковой пока не являются. Редактор местной газеты попытается не опубликовать данную статью, в этом я не сомневаюсь. Поэтому официально заявляю, что будет грубейшее нарушение И избирательного Кодекса, т. к коммунисты статей Таисии Пилипчук уже начали избирательную кампанию, хотя старт избирательной кампании ещё не дан.

Геннадий Суворов,
Секретарь ЛДП г. Мозыря.

БЕЛОРУССКАЯ ВЕРСИЯ «ЛОЙМИ МЕНЯ»

НУ-С, КАКОВА ПРОГРАММА ОПОЗИЦИИ?

Рисуюць Вячаслаў Чарушэна

Каждый раз замечаем, что яд едим мы с чаем?

На что вы обращаете внимание, глядя на упаковку продукта в магазине? На цену, а может, на содержание жира? Но это ли главное? Не забыли ли мы ещё про кое-что? Догадываетесь? Это – здоровье.

Уже несколько лет в магазин я хожу с листочком бумаги, на котором написана «расшифровка» входящих в продукт компонентов. Ну жиры, углеводы, кислоты, сахар, ароматизаторы (идентичные натуральным) мне ещё понятны. А что обозначают некие буквенные коды, такие как, например, E232, E212, E477 и другие?

Под ними, оказывается, скрываются пищевые добавки. Некоторые из них как бы безопасные – разрешены Минздравом. А другие, проще говоря, яды. Самые опасные представлены в таблице:

- опасные – E102, 110, 120, 124, 127;
- запрещенные – E103, 105, 111, 121, 125, 126, 130, 152;
- подозрительные – E104, 122, 150, 171, 173, 180, 477, 241;
- ракообразующие – E131, 142, 210, 211, 212, 213, 215, 216, 217, 239, 330;
- вызывающие расстройство желудка – E338, 339, 340, 341, 407, 450, 461, 462, 463, 465, 466;
- вызывающие расстройство кишечника – E221, 222, 223, 224, 226;
- влияющие на кровяное давление – E250, 251;
- вызывающие сыпь – E311, 312, 313, 320, 321;
- опасные для жизни – E123;
- вредные для кожи – E230, 231, 232, 238;
- повышающие содержание холестерина – E250, 251.

Спросите, почему производители пишут эти цифры? А как же! Ведь если на упаковке не указано содержимое продукта, то это уже преступление, а кому нужны лишние проблемы?

Итак, всё обозначено, никаких лжи и риска. Хотите – покупайте, хотите – нет. Читать же вы умеете. Выбор всегда за вами, выбор есть, если есть из чего выбирать. А если вы, например, не дай Бог, не знаете, вернее, не знали этой расшифровки, то остается один вариант – травиться. Почему бы для остальных не повесить в магазинах эту чудо-объяснительную. Ведь если не запрещено писать, то, думаю, не запрещено и читать.

Подсчитано, что в белорусской продукции намного больше натуральных ингредиентов, чем в привезенных из-за границы. Вывод напрашивается такой: покупай своё. Поддержка белорусского производителя не только поможет ему экономически укрепиться, но и сохранить нам здоровье.

Екатерина ГУРАЙ.
«Народная Воля», №134.

МАЗЫРСКІЯ НАВІНЫ

Запазычанасць 23-х прадпрыемстваў і арганізацый па заробатнай плаце па г. Мазыру і Мазырскаму раёну склала 768,3 млн. рублёў.

Асобна па г. Мазыру сума запазычанасці склала 489,4 млн. рублёў па пяці прадпрыемствам. Гэта ў 1,8 разоў больш, чым за адпаведны перыяд 2001 года. Па Мазырскаму раёну запазычанасць склала 278,9 млн. рублёў па 18-ці прадпрыемствам, што на 4,6 адсоткі ніжэй, чым у мінулым годзе.

***

У лепшы бок змяняецца праца жыллёва-камунальных службаў горада. Палепшылася чысціня вуліц, нешта робіцца з дахамі шматпавярховых дамоў, у

некаторых мікрараёнах з'явіліся ўчаскі службаў ЖЭУ. З 1 жніўня ва ўсіх ЖЭУ горада змяніўся рэжым працы. Выходнымі днямі ў гэтых службаў будучы нядзеля і панядзелак. Усе астатнія дні, ўключаючы суботу, будучы працоўнымі з 8 да 17 гадзін.

***

АБВЕСТКІ

Прыхільнікаў САЦЫЯЛ-ДЭМАКРАТЫЧНАЙ ІДЭІ ў Мазыры, Калінкавічах, Нароўлі, Ельску, Лельчыцах, Жыткавічах, Петрыкаве, Тураве, Хойніках шукаюць сябры Сацыял-Дэмакратычнай партыі Беларускай (Народная Грамада) Міколы Статкевіча.

Кантакты пэйджэр: Тэл. (02351) 588 – 16, аб. 282; тэл. (02351) 4 – 89 – 45.

***

Аматарам беларускага року, цікавай сучаснай беларускай песні, беларускіх бардаў, усім хто жадае набыць новыя музычныя альбомы, касэты, СД-дыскі, майкі NRM – зьвяртайцеся да ЮРАСЯ.

Тэлефон у Мазыры (02351) 3 – 07 – 13.

***

Мазырскае гарадское аддзяленне Грамадскіх аб'яднанняў "Праваабарончы цэнтр "Вясна" і "Грамадзянскія Ініцыятывы" вінушаць усіх настаўнікаў і вучняў з пачаткам новага вучэбнага года.

Спадзяёмся, што вы цудоўна адпачылі, а настаўнікі атрымалі за лета адпущныя і заробак.

Поспехаў вам і здароўя

Мазырскія Ведымасці

Інфармацыйна-аналітычны бюлетэнь
Мазырскага аддзялення аб'яднання
"Грамадзянскія Ініцыятывы".

Рэдактар: Уладзімір Целяпун, тэл. 4-89-45.

Адрас для донёсаў: вул. Палеская, 54 - 44,
247760, г. Мазыр, Гомельскай вобл.

Наклад 299 асобнікаў.

Выдаецца і распаўсюджваецца бясплатна
на правах унутранай дакументацыі
грамадскай арганізацыі.

Пазыцыя рэдакцыі можа не супадаць з
пазыцыяй аўтараў.